

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่องผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชฯ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนบกพร่องทางการได้ยินในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชฯ จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2553

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนบกพร่องทางการได้ยินในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชฯ จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2553 โดยการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 7 คน โดยครูประจำชั้นเป็นผู้คัดเลือกจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการอยู่ร่วมกับเพื่อนในห้องเรียน

ตารางที่ 3.1 แสดงข้อมูลความพิการของกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	อายุ	ลักษณะความพิการ	ระดับการสูญเสีย	
			ขวา	ซ้าย
1	11	บกพร่องทางการได้ยิน	88	87
2	12	บกพร่องทางการได้ยิน	97	100 ⁺
3	13	บกพร่องทางการได้ยิน	78	93
4	12	บกพร่องทางการได้ยิน	100 ⁺	98
5	13	บกพร่องทางการได้ยิน	100 ⁺	78
6	12	บกพร่องทางการได้ยิน	98	95
7	14	บกพร่องทางการได้ยิน	96	100 ⁺

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1 แบบวัดการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน

แบบวัดการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีลักษณะเป็นข้อคำถาม แบบมีคำตอบให้เลือกตอบ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 30 ข้อ มีขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

2.1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบวัดการปรับตัวทางสังคม

2.1.2 ศึกษา ค้นคว้ารายละเอียดเกี่ยวกับแบบวัดการปรับตัวทางสังคมจากเอกสาร

และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.3 กำหนดขอบเขตของนิยามปฏิบัติการเกี่ยวกับแบบวัดการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน

2.1.4 สร้างแบบวัดการปรับตัวทางสังคมเป็นข้อคำถาม แบบมีคำตอบให้เลือกตอบ จำนวน 3 ด้าน ด้านละ 17 ข้อ รวมเป็น 51 ข้อ ให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการวัตถุประสงค์ของการวิจัย และให้เหมาะกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีแนวทางจากแบบวัดการปรับตัวกับเพื่อนของ จูริพรรณ พูนศรี (2546) แบบสอบถามการปรับตัวกับเพื่อนของ

ฉันทิพย์ ปีเลย์ (2545) และแบบประเมินความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของณัฐฐา สวยศด (2549) ซึ่งแบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการเข้าใจตนเอง
- 2) ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 3) ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

2.1.5 นำแบบวัดการปรับตัวทางสังคมที่สร้างขึ้น ไปหาค่าความตรงตามเนื้อหา และตรงตามโครงสร้าง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแนะแนวจำนวน 3 ท่าน พิจารณาข้อคำถาม ในแบบวัดที่สร้างขึ้นว่าสามารถวัดได้ตรงตามลักษณะต่างๆตามนิยามศัพท์ของการวิจัยครั้งนี้ หรือไม่ ได้ค่า IOC เป็นรายด้านคือ ด้านการรู้จักเข้าใจและยอมรับตนเอง $IOC \geq 0.50$ มีทั้งสิ้น 14 ข้อ และน้อยกว่า 0.50 มีจำนวน 3 ข้อ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น $IOC \geq 0.50$ มีทั้งสิ้น 14 ข้อ และน้อยกว่า 0.50 มีจำนวน 3 ข้อ และด้านการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น $IOC \geq 0.50$ มีทั้งสิ้น 13 ข้อ และน้อยกว่า 0.50 มีจำนวน 4 ข้อ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมโดยการคัดเลือกให้ เหลือข้อคำถาม 3 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวม 30 ข้อ

2.1.6 นำแบบวัดการปรับตัวทางสังคมที่ผ่านการตรวจสอบความตรงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชฯ ที่มีลักษณะ ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามที่กำหนดไว้เพื่อวิเคราะห์ ความสอดคล้องภายใน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนน รวมของแบบวัดทั้งหมด (การหาค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งหมด) ได้ค่าความเที่ยง .599

2.1.7 นำแบบวัดการปรับตัวทางสังคมไปใช้ในการวัดกับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

ลักษณะของแบบวัดการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน แบบวัดการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้ในการวิจัยเป็นการประเมินความ เข้าใจ ความรู้สึก ความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมที่เป็นจริงของนักเรียนเอง แบบมาตราส่วน ประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ข้อคำถามมีความหมาย ในเชิงบวก และเชิงลบ ข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านการเข้าใจตนเอง ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 – 10
2. ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 11 – 20

3. ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ
ได้แก่ ข้อ 21–30

เกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถามแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นข้อคำถามเชิงบวก ได้แก่ข้อ 1, 2, 6, 7, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 21, 23, 25, 26, 27, 29 แต่ละข้อคำถามให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด ให้ 5 คะแนน

มาก ให้ 4 คะแนน

ปานกลาง ให้ 3 คะแนน

น้อย ให้ 2 คะแนน

น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

กลุ่มที่ 2 เป็นข้อคำถามเชิงลบ ได้แก่ข้อ 3, 4, 5, 8, 9, 13, 14, 18, 19, 20, 22, 24, 28, 30 แต่ละข้อคำถามให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด ให้ 1 คะแนน

มาก ให้ 2 คะแนน

ปานกลาง ให้ 3 คะแนน

น้อย ให้ 4 คะแนน

น้อยที่สุด ให้ 5 คะแนน

2.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน

ในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน มีจำนวน 12 กิจกรรม มีขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

2.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน

2.2.2 ศึกษารายละเอียดจากทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน

2.2.3 กำหนดนิยามปฏิบัติการ

2.2.4 สร้างชุดกิจกรรมแนะแนว โดยแบ่งชุดกิจกรรมออกเป็น 3 ด้าน มี 12 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศ กิจกรรมที่ 12 ปัจฉิมนิเทศ และกิจกรรมตามด้าน ดังนี้

1) ด้านการเข้าใจตนเอง ได้แก่ กิจกรรมที่ 2 ใจเขาใจเรา กิจกรรมที่ 3 กลับตัวกลับใจ กิจกรรมที่ 4 เรื่องของฉัน

2) ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ กิจกรรมที่ 5 ปริศนาจากดวงดาว กิจกรรมที่ 6 ประทับใจในตัวเธอ กิจกรรมที่ 7 ขอมอบดอกไม้

3) ด้านการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น มีกลุ่มคุ้นเคยกับกลุ่มใหม่ กลุ่มคุ้นเคยคือ กลุ่มเพื่อนในชั้นเรียนมีจำนวน 7 คน ได้แก่ กิจกรรมที่ 8 ช่วยกันคนละไม้คนละมือ กิจกรรมที่ 9 ดอกไม้สายสัมพันธ์ และกลุ่มใหม่คือมีเพื่อนนอกชั้นเรียนเพิ่มมาอีกจำนวน 7 คน รวมมีจำนวนนักเรียน 14 คน ได้แก่ กิจกรรมที่ 10 จิ๊กซอว์รวมใจ กิจกรรมที่ 11 ภาพของเรา

ให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว กลุ่มในแต่ละครั้ง เพื่อให้เหมาะกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ โดยดำเนินกิจกรรมตาม วงจรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน (ERGA) คือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์(Experiencing) สะท้อนกลับการรับรู้ (Reflecting) สรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying)

2.2.5 นำชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแนะแนว จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องภายในระหว่างนิยามปฏิบัติการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา และขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม 4 ขั้นตอน (ERGA)

2.2.6 ปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2.7 นำชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชฯ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านความชัดเจนของกิจกรรม การดำเนินกิจกรรม อุปกรณ์ และเวลาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองต่อไป

นำชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มเพื่อพัฒนาการปรับตัวของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน ที่ได้รับการตรวจสอบแล้วไปทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 12 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ทุกวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 14.00 -15.00 น.

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน

ในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน มีขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

2.3.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน

2.3.2 ศึกษารายละเอียดจากทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม

2.2.3 สร้างแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 10 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ขั้นเตรียมการทดลอง

3.1.1 เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการทดลอง โดยขออนุญาตจากผู้อำนวยการ โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชฯ จังหวัดปทุมธานี เพื่อขอความร่วมมือในการใช้สถานที่ และการจัดเวลาของกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

3.1.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการทดลองโดยการเลือกแบบเจาะจงนักเรียน บกพร่องทางการได้ยินของโรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชฯ จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2553 มาจำนวน 1 ห้องเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 7 คน แล้วจึงพูดคุย นัดหมายวันเวลากับนักเรียน

3.2 ขั้นดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1) ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยินแล้วบันทึกผลเป็นคะแนนก่อนการทดลอง

2) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่ม 12 กิจกรรม เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ทุกวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 14.00 -15.00 น.

3) ผู้วิจัยบันทึกการสอนจากการสอนชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มทั้ง 12 กิจกรรม

ตารางที่ 3.2 การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มเพื่อพัฒนาการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชฯ จังหวัดปทุมธานี

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เวลา	สถานที่
1	19 กรกฎาคม 2553	14.00 – 15.00 น.	ห้อง ป. 5/1
2	21 กรกฎาคม 2553	14.00 – 15.00 น.	ห้อง ป. 5/1
3	23 กรกฎาคม 2553	14.00 – 15.00 น.	ห้อง ป. 5/1
4	28 กรกฎาคม 2553	14.00 – 15.00 น.	ห้อง ป. 5/1
5	30 กรกฎาคม 2553	14.00 – 15.00 น.	ห้อง ป. 5/1
6	2 สิงหาคม 2553	14.00 – 15.00 น.	ห้อง ป. 5/1
7	4 สิงหาคม 2553	14.00 – 15.00 น.	ห้อง ป. 5/1
8	6 สิงหาคม 2553	14.00 – 15.00 น.	ห้อง ป. 5/1
9	9 สิงหาคม 2553	14.00 – 15.00 น.	ห้อง ป. 5/1
10	11 สิงหาคม 2553	14.00 – 15.00 น.	ห้อง ป. 5/1
11	16 สิงหาคม 2553	14.00 – 15.00 น.	ห้อง ป. 5/1
12	18 สิงหาคม 2553	14.00 – 15.00 น.	ห้อง ป. 5/1

หมายเหตุ วันจันทร์ที่ 26 กรกฎาคม 2553 , วันศุกร์ที่ 13 สิงหาคม 2552 โรงเรียนหยุด จึงเป็น 5 สัปดาห์

3.3 หลังการทดลอง

3.3.1 หลังดำเนินการทดลองแล้วให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยิน แล้วบันทึกผลเป็นคะแนนหลังการทดลอง และทำแบบสอบถามความคิดเห็น

3.3.2 นำคะแนนที่ได้ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

ตารางที่ 3.3 คะแนนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่ม

ลำดับที่	คะแนนก่อนการใช้ชุดกิจกรรม	คะแนนหลังการใช้ชุดกิจกรรม
1	116	144
2	98	142
3	103	139
4	85	132
5	106	142
6	85	136
7	81	127

ตารางที่ 3.4 คะแนนความคิดเห็นของนักเรียนบกพร่องทางการได้ยินหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่ม

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มากที่สุด	37
มาก	22
ปานกลาง	6
น้อย	3
น้อยที่สุด	2

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 เปรียบเทียบคะแนนการปรับตัวทางสังคมของเด็กบกพร่องทางการได้ยินก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่ม โดยวิธีของวิลคอกซัน (Wilcoxon Signed Rank Test)

4.2 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนบกพร่องทางการได้ยินที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มโดยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างและแบบสอบถามความคิดเห็น โดยใช้ค่าร้อยละ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวกลุ่ม โดยวิธีของวิลคอกชัน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05